

Taetas Nægkiariien sə rani mə nəfe i nəkukuə

Taetas in riti nəha Pol. Iasitu riti səvəi Pol. Nəp̄in nepw̄in in ramavən irau Pol. Nakalasia me fwe tənə əmw̄eris riti kani mə Krit, Taetas in iəmə asori riti səvənraha. Nəkukuə i rəmwhen ia nəkukuə mi səvəi Timoti. Nakalasia me fwe Krit həpkukurən amasan mhə noien səvəi nəfwakiiien t̄i nəri nə mə irəha həpkuvehe vi a mhahatətə ia Kristo. Ro pen iərmama traməkeikei mevən masitu ia nirəha. Pol r̄ini pen t̄i Taetas m̄ine nakalasia me fwe ik̄in mə tuhəfarə irə. Pol r̄ini pen t̄i Taetas mə trahatən irəha ia n̄ipər̄hienien. In rahatən mwi Taetas ia niriien nakalasia me.

Pol ramrai nəkukuə i m Taetas

¹ Iou Pol, iou iərmama riti sə iakamo tukwini nari m Kumwesən, nənə iou aposol riti səvəi Iesu Kristo. In rərhi pen iou mə takasitu ia nərmama me səməme Kumwesən ruvər̄fi raka irəha. In rokeikei mə takasitu ia nirəha ia nahatətəien səvənraha, nənə masitu mwi ia nirəha mə tuhəkurən nəgkiariien pər̄hien sə ramahatən noien me Kumwesən rokeikei. ² *In rərhi pen iou mə takasitu ia nirəha pwəh həmri pen əknek̄in nətər̄igien səvənraha ia n̄im̄iruien rer̄in. Fwe tui, nəp̄in t̄iprənə ramiwən ihi, Kumwesən sə r̄ipkeikuə mhə ruvəni raka mə truvei pen n̄im̄iruien rer̄in nəha m̄inraha, ³ *nənə ia nəp̄in atukwatukw

* **1:2:** Kol 1:27   * **1:3:** Efes 1:9-10, Taet 2:10, 3:4, 1Tim 1:1,11

səvənhi in ro pui nīmīruien nəha ia nəgkiariien səvənhi. Kumwesən sə rauvehimīru kitaha rəmri pehe nəgkiariien nəha ia rəgik mīni nəkwān mə takəvisau irapw irə.

⁴ *Nəkukuə i rauvehe tukw ik Taetas. Ia nahatətəien səkrau ikəmwhen ia nərik pərhiēn. Pwəh Kumwesən Tata səkitaha mīne Iesu Krišto sə rauvehimīru kitaha trouəriari pehe namasanien mīne nəmərīnuien mik.

Wok sə Taetas ramo ia tənə Krit

⁵ Iakinəpwəh ik ia tənə Krit mə tikəmri atukwatukw narimnari me səməme krau kriḡko mhə sampam irə. Rəmwhen iakiməni pehe tukw ik i, tikaməkeikei mevən ia rukwənu me pam muvehi utə elta me səvəi nəfwakiiēn.

⁶ *Ikukurən nuvehi utəien iərmama riti trīni mīnuə noien səvənhi ratukwatukw pam, səvənhi pran kuatia, nīpwnətīn me kamhəni nīpərhiēnien ia Iesu, kīpkini mhə irəha mə kənkəpwənraha riskai, uə həpwəh nisiiēn tata mīne mama səvənraha. ⁷ *Iəmə asori sə ramətui ti nakalasia me ramo tukwini nari m Kumwesən, ro iamīnhi irə noien səvənhi traməkeikei matukwatukw pam. Rərəha mə kənkəpwə riskai, uə niemaha raməpi akwauakw in, uə ramənīmwi pīk, uə ramousi iərmama, uə ramo noien ikou mauvehi mane irə. ⁸ Mətə iərmama sə rauvehi wok i traməkeikei mo iamīnhi irə: In raməsevər ia rukwənu səvənhi ti nərmama pwīspwīs me. In rokeikei noien amasan, nənə mukurən nari. In ramo noien atukwatukw mīne noien sə rəmher

---

* **1:4:** 2Kor 8:23, Kal 2:3, 2Tim 1:2, 4:10, Rom 1:7 * **1:6:** 1Tim 3:2-7, 2Tim 2:24-26 * **1:7:** 1Kor 4:1

mo ikinan i. In ramatuakəm amasan. ⁹ *In traməkeikei məkwətəmhiri əknekın nəgkiariien pərhiən sə kınahətən in irə. Ia noien nəha in rukurən nasituien ia nərmama, mahatən irəha ia nəgkiariien atukwatukw, mukurən mwi nəmri atukwatukwien nərmama səməme kamhəni nəgkiariien sə ropə ia nəgkiariien nəha.

¹⁰ *Iakani iamınhi irə ti nəri nə mə nərmama həpik kənkəpwənrəha riskai. Irəha kamhəni nəgkiariien me nepwın nıpwran riwən, mamheikuə ia nərmama. Pərhiən nəkur Isrel me nepwın nəha irəha kamho iamınhi irə mhəpi raka nərmama me nepwın. Irəha kamhəni mə tukaməkeikei kuvehi ninhum m nərmama ti nahatən penien mə irəha nərmama me səvəi Kumwesən. ¹¹ *Tikərəpınhə rə ia

nəgkiariien səvənrəha, ti nəri nə mə irəha kamhourəha nərmama pam ia nəkwai nimwə nepwın, mamhahətən nərmama ia nəgkiariien sə rıpkatukwatukw mhə mə tukahətən. Irəha kamho mə tuhəuvehi mane irə, mhəpwəh naurisien i.

¹² Iəmə Krit riti kupwən in profet riti səvənrəha, in mwi rıməni iamınhi mə, “Nəkur Krit irəha nərmama səvəi neikuəien ia nəpın me pam. Irəha həmwəhen ia nəri əprmin me. Irəha rarpəha me. Nəpın me irəha hokeikei mə tuhamani a nari.” ¹³ *Nəgkiariien səvəi profet nəha ro a nıpərhiənien. Ro iamınhi irə tikəgkiari skai minrəha pwəh irəha həuvehe mhahətətə ia

nəgkiariien sə ratukwatukw, ¹⁴ *mhəpwəh nesi penien kwənəgei me səvəi nəkur Isrel mine

---

* **1:9:** 2Tim 4:3, Taet 2:1 * **1:10:** 1Tim 4:7 * **1:11:** Jon 10:12, 1Tes 5:2, 2Tim 3:6 * **1:13:** 2Tim 4:2 * **1:14:** 1Tim 4:7

natuakəmien me səvəi nərmama me səməme hənəpwəh nəgkiariien pərhiēn. ¹⁵ *Nərmama səməme həmher ia nəmri Kumwesən nari riti riwən sə tro irəha həuvehe mhəmkemik. Mətə nərmama səməme həmkemik ia nəmri Kumwesən ti nəri nə mə həpwəh niniēn nīpərhiēnien ia Iesu, nənə noien riti riwən sə tro irəha həmher. Ro iamīnhi irə nətərigiēn səvənraha ramevən əpa ti nərəhaiēn, hərəirei nəkiriēn noien me. ¹⁶ *Irəha həni mə həukurən Kumwesən, mətə noien səvənraha ramahatən pen mə rekəm irəha hərəirei in. Nərmama me nəha hərəha anan, mamhərui nəkwai Kumwesən. Irəha ko həpko mhə nari amasan riti.

2

Taetas traməkeikei mahatən nəgkiariien sə ratukwatukw

¹ *Mətə ik Taetas nəgkiariien səim traməkeikei mesi pen nəgkiariien kamahatən nərmama irə sə ratukwatukw. ² Tikahatən nərgharə me mə rərəha irəha nərmama səvəi nənimwiēn. Irəha tuhaməkeikei mhəukurən nari, pwəh nərmama həsiai irəha. Irəha tuhaməkeikei mamhahatətə pərhiēn, mamhokeikei nərmama, mamhərer əknekīn ia nəpīn me.

³ *Ia noien kuation a, tikahatən nīprənemə me mə irəha tuhaməkeikei mho noien sə ro ikinan i rəmwhen sə Kumwesən rokeikei. Rərəha mə irəha kamhəni nīkare nərmama, uə kamhənimwi pīk nənimwiēn skai rəmwhen ia waen. Irəha tuhaməkeikei mhahatən nəgkiariien sə ramasan,

* **1:15:** Mat 15:11, Rom 14:20   * **1:16:** 2Tim 3:5, 1Jon 1:6, 2:4

* **2:1:** Taet 1:9   * **2:3:** 1Tim 3:11

4 mamhəvəhag m nɪpran me səməme harə vi a irəha nərman mə irəha tuhaməkeikei mhokeikei səvənraha me nərman me mine nɪpwnətɪnraha me. 5 *Irəha tuhaməkeikei mhəvəhag m nɪpran me i mə irəha tuhəuvehe mho irəha nɪpran me səməme həukurən nari, mhəmher, mamhətui amasan ti narimnari me fwe ia rukwənu, nənə mamhəsiai nərman me səvənraha. Nəpɪn kamho noien sə ro iamɪnhi, nənə, tuhəəpɪnhə ia nərmama me mə tuhəpwəh nɪni ərəhaien nəgkiariien səvəi Kumwesən.

6 Ia noien kuatia a mwi, tikəgkiari amasan m ntəmaruə me mə irəha tuhaməkeikei mho narimnari me sə ramahatən pen mə irəha həukurən nari.

7 *Nənə ik, ia narimnari me pam, tikamo a noien sə ramasan pwəh irəha hesi pen nəfe ikamo. Nəpɪn tikahatən, nɪmɪruien səim traməkeikei matukwatukw mo nəgkiariien səim rɪpam mo nərmama həsiai irə. 8 *Tikaməkeikei mamɪni a nəgkiariien pərhiən mə nərmama tuhəpwəh nətoniien təkutai nəgkiariien səim mhəni ərəha. Pwəh in tro nərmama səməme haməmwəki ik tuhauris tukwe ti nəri nə mə irəha həpkətoni mhə noien ərəha riti səim, nənə, mhəpwəh nɪni ərəhaien kitaha.

9 *Tikahatən slef me mə irəha tuhaməkeikei mho nəkwai nəmə asori me səvənraha ia narimnari me pam pwəh rerɪnraha rəgɪen ti wok səvənraha. Slef me tuhəpwəh nɪniien tai nəgkiariien səvəi nəmə asori me səvənraha, 10 *nənə, mhəpwəh nakresien mɪnraha. Mətə nəpɪn me pam irəha tuhaməkeikei mho amasan nari pwəh nəmə asori me səvənraha

* 2:5: Efes 5:22

* 2:7: 1Tim 4:12, 1Tes 5:3

* 2:8: 1Tes 2:15

* 2:9: 1Tim 6:1

* 2:10: Taet 1:3

tuhāni nīpər̄hienien ia wok səvənraha. Noien me nəha tuho ia narimnari me pam rəmwhen mə kaməkwanī pen tihinari me ia nəgkiariien səvəi Kumwesən, Kumwesən sə rauvehimīru kitaha.

11 Krau kraukurən mə namasanien səvəi Kumwesən ruvəier pehe raka ti nər̄mama me pam. In nəha namasanien sə rauvehimīru nər̄mama irə. 12 *Namasanien nəha raməvəhag m kitaha mə tsəni rekəm ia noien me səməme Kumwesən raməmwəki mīne noien ərəha me səvəi tīprənə i nər̄mama hokeikei pik. Ia nitətə i ipwet mīne kitaha tsaməkeikei mharə, mamhəukurən nari, mamho noien atukwatukw mīne noien me səməme Kumwesən rokeikei, 13 *nənə, mamhəfwini nəpīn amasan nəha kitaha saməmri pen əknekīn nətərigien səkītaha irə. Nəpīn amasan nəha in nə nəpīn sə Iesu Kristo trier pehe irə irau nīskaiien səvənhi. Iesu nə in Kumwesən asori səkītaha rauvehimīru kitaha. 14 *In rīnəsēni nīmīruien səvənhi memhə tukutaha mə truvehi raka kitaha ia noien ərəha me pam, nənə, məpər̄hi kitaha səmher mhəuvehe mho kitaha nər̄mama səvənhi əpa səkai ti noien amasan me.

15 *Narimnari me i ik tikamahatən nər̄mama me irə. Tikuvehi utə nətərigien səvənraha, məgkiari mīnraha ti nīniseien noien ərəha me səvənraha. Ikauvehi nasoriien ti noien nəri i. Pwəh iər̄mama riti rīpko mhə nəri auər a ia niram, məpwəh mwi nətəien təkutam.

3

---

* 2:12: 1Jon 2:16, Efes 1:4

* 2:13: 1Kor 1:7, Fil 3:20

* 2:14:

Kal 1:4, Eks 19:5, Dut 7:6, Sam 130:8, Esik 37:23, 1Tes 2:9
1Tim 4:12

* 2:15:

Noien amasan me sɔməme Taetas traməkeikei mɔvəhag m nakalasia me irə

¹ *Taetas. Tiko a pwəh rerinraha ramrhi mə tuhəsiai nəmə asori me mine nərmama sɔməme kamhərimənu ia nirəha. Tuhaməkeikei mho nəkwandraha, nənə mhərer mwatuk ia nəpɪn me ti noien amasan me pam. ² *Irəha tuhəpwəh nini ərəhaien iərmama riti. Ia nəpɪn me tuhaməkeikei mharə ia nəmərinuien, mhəpwəh nəvisəien, nənə mheiwaiu mhasitu ia nərmama me pam.

³ *Irəha tuhaməkeikei mho iamɪnhi irə ti nəri nə mə fwe kupwən kitaha mwi səreirei nari, mamhəru i nəkwai Kumwesən. Kameikuə ia kitaha səpwəh nətəien suatuk atukwatukw. Noien ərəha me nepwɪn sokeikei pɪk mhəregi ramasan irə kamhərimənu ia kitaha. Ia narəien səkitaha samo pɪk nərəhaien. Reritaha ramakres narimnari me səvəi nərmama. Kaməmwəki kitaha nənə kitaha saməmwəki kitaha me. Fwe kupwən noien səkitaha ro iamɪnha irə, ⁴ *mətə Kumwesən sə rauvei pehe nɪmɪruien vi m kitaha rərhi pehe namasanien mine nokeikeien səvənhi rier pehe tukutaha. ⁵ *Ia nəpɪn nəha Kumwesən ruvehimɪru kitaha. Mətə in rɪpkuvehimɪru mhə kitaha ti nəri nə mə samo noien amasan me, rekəm. In ruvehimɪru kitaha ti nəri nə mə rapi kitaha. In ruvehimɪru kitaha nəpɪn Nənɪmwɪn Ikinan raikuas raka noien ərəha me səkitaha, sətui mwi, mhəuvehe mhərməvi mwi. ⁶ *Kumwesən rətəgi irapw Nənɪmwɪn nəha ruvehe mukuər ia

---

* **3:1:** Rom 13:1-7, 1Tes 2:13-14   * **3:2:** Fil 4:5   * **3:3:** 1Kor 6:11, Efes 2:2, 5:8   * **3:4:** Taet 1:3   * **3:5:** 2Tim 1:9, Efes 5:26, Jon 3:5   * **3:6:** Wok Me 2:17-18

kitaha muku pen ti Iesu Kristo. Iesu naha in iarmama sa rauvei pehe nimiruien vi m kitaha.

7 *In rasitu ia kitaha ia namasanien savanhi, mo kitaha satukwatukw ia namri Kumwesan ma kitaha tsauvehi nimiruien rerin sa sanamri pen aknekun raka naterigien sakitaha ira. 8 Nægkiariien i in nægkiariien parhien. Nanə iakokeikei ma tikahatan amasan narmama me ia narimnari me i. Pwəh narmama samame hamani niparhienien ia Kumwesan tuhamara mamho noien amasan me. Narimnari me i hamasan pik mamhasitu ia narmama.

9 *Matə neresien me narmama hareirei nari kamhani, mine nægkiariien me kamhani ia kwənəkwas savai kaha kupwan me, mine navisaien me kamhavisə minraha me ti nipwrai Loa savai Moses, tikaməkeikei marer isipwin ti niraha, ti nari na ma ko hapkasitu mhə, namasanien savanraha riwan. 10 *Trini minua iarmama riti rini nægkiariien iamnhi meitehi kimiaha ira, tikevan minise. Ma ro mwi iamnhi, nanə, tikevan minise mwi. Trini minua ikinise m karu, matə raməkeikei ia noien savanhi, nanə, tikarer pen isipwin tukwe, mapwəh. 11 *Ikukurən ma iarmama sa ramo iamnhi ira, in iamə raraha, mamə noien əraha. Noien savanhi ramo pui atukw a in ma in iarmama riti Kumwesən trərpwin noien əraha savanhi.

Nægkiariien sampam savai Pol

12 *Takərhi pehe iərman mi i riti Atemas ua Tikikas truvehe matoni ik. Nəpin truvehe ira,

---

* **3:7:** Rom 3:24   * **3:9:** 2Tim 2:14,16,23   * **3:10:** Mat 18:15-17, 2Jon 10   * **3:11:** 1Tim 6:3-5   * **3:12:** Efes 6:21-22

tikaməkeikei mətoni akwauakw a suatuk mə tiku-
 vehe mətoni iou fwe taon nəha Nikopolis, ti
 nəri nə mə iou iakokeikei mə takevən marə fwe
 ikin ia nəpın səvəi nəkwieien. ¹³ *Iərmama
 mi kəru nəghınrau nə Apolos mine Sinas, Sinas
 in iərmama riti sə ramowok ia nıkaren səvəi
 loa səvəi nəkur Rom, irau krauavən ia navənien
 səvənrau, mətə tikasitu ia nirau mə nari riti
 trəpwəh niwən tənien ia nirau. ¹⁴ *Ramasan mə
 ikahatən nərmama me səkitaha mə irəha tuharə
 mamhəmwur mamho noien amasan me mamh-
 asitu ia nərmama nepwın səməme narimnari me
 səvənraha ripkəmwhen mhə. Rərəha mə nərmama
 me səkitaha tuhamarə auər a.

¹⁵ Nərmama me pam səməme kamharə kimaha
 minraha həni ramasan tukw ik. Nənə ik tikini
 tukwini ramasan səkimaha revən ti nərmama me
 səməme hokeikei kimaha mamhahatətə ia Iesu.

Pwəh namasanien tramarə tukumiaha pam.

---

* **3:13:** Wok Me 18:24, 1Kor 3:5-6, 1Kor 16:12   * **3:14:** Efes 4:28,
 Taet 2:14, Mat 7:19

Nəkukuə Ikinan
The New Testament in the Nafe (Kwamera) language
of Southeast Tanna, TAFEA Province, Vanuatu
Niutestamen long lanwis Nafe blong Vanuatu.
Le Nouveau Testament dans la langue Nafe de
Vanuatu.

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nafe (Nafe)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-06-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

26b0f540-c192-5878-be67-18ede9ab1416